

Kázání: 226. Není chleba jako chleba

Kázání

Není chleba jako chleba

1. čtení: Deuteronomium 18, 15

Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka, jako jsem já. Jeho budete poslouchat.

2. čtení: Jan 6, 1 - 15 a 25 - 27

1 Potom odešel Ježíš na druhý břeh Tiberiadského jezera v Galileji.

2 Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných.

3 Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky.

4 Byly blízko židovské svátky velikonoční.

5 Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“

6 To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit.

7 Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“

8 Řekne mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra:

9 „Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!“

10 Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc.

11 Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdělil sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl.

12 Když se nasýtili, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!“

13 Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámanými díly, které z těch pěti ječných chlebů po jídle

zbyly.

14 Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“

15 Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho povolali králem, odešel opět na horu, zcela sám.

25 Když jej na druhém břehu moře našli, řekli mu: „Mistře, kdy ses sem dostal?“

26 Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto, že jste jedli chléb a nasýtli jste se.“

27 Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť.“

Sestry a bratři, v posledních letech se v západním světě přetřásá myšlenka, že by měl mít každý nárok na určitý obnos peněz, který by ho zbavil existenčních starostí. Pak by mohl rozvíjet svou osobnost, objevovat nové možnosti a pracovat na něčem, co by mělo pro něho i společnost větší smysl. V odborných kruzích se tomu říká zaručený nebo nepodmíněný příjem, lidově peníze za nic.

Problém je, že se do nedávna nevědělo, co by s lidmi peníze za nic udělaly. Využili by je skutečně k sebevzdělávání a k tvořivému zájmu o činnosti, na něž nikdy předtím neměli čas?

Ted' už se to ví. Tým vědců z univerzity v kanadském Torontu oslovil tisíc osob ve dvou amerických regionech a nabídnul jim, že můžou všechno dělat jako dosud, zároveň budou každý měsíc dostávat tisíc dolarů. Tříletý průzkum dospěl k závěru, který už asi tušíte. Zjistilo se, že lidé se zaručeným příjmem méně pracovali, méně hledali novou práci, nezačali se víc vzdělávat, ale o to víc se věnovali zábavě, tedy konzumu a volnočasovým aktivitám. Je zřejmé, že tudy cesta nevede.

Což o to, představa je to hezká dostávat peníze za nic, jenže pečení holubi, jak známo, sami do huby nelétají. Nic spolehlivějšího než práci holt zatím nikdo nevymyslel.

Tedy až na Ježíše. V dnešním textu z Janova evangelia jsme četli o tom, jak sám bez závodní kuchyně nebo cateringové firmy nasýtil zástup o velikosti Lovosic. Navíc prakticky z ničeho a zadarmo.

Představte si, sestry a bratři, kdyby se vědcům z Torontské univerzity podařilo najít způsob, jak něco takového opakovat do nekonečna! I když, nevím, nevím. Jsme na rozdíl od starověkých lidí zmlsaná civilizace a jíst každý den rybu s plackou chleba by se nám asi brzy zajedlo.

Mnohatisícový zástup byl ovšem nadšený. Nejen proto, že se najedl zadarmo. V té velké hostině v trávě bylo obsaženo něco víc, než jen utišení kručících žaludků. Zkusme se vžít do tehdejších lidí, jak celou tu nezvyklou událost asi vnímali. Příběh začíná sdělením, že za Ježíšem šel velký zástup, že Ježíš vystoupil na horu a že byly blízko Velikonoce. Tahle kombinace zástupu, hory a blížícího se svátku vysvobození národa z egyptského otroctví není jen tak. Ale o tom později.

Když Ježíš vidí tolik lidí, obrátí se na Filipa, který měl zřejmě mezi učedníky pozici stravovacího manažera, a zeptá se ho: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ Po pravdě řečeno, otázka nedávala moc smysl, protože i kdyby nakrásně měl Filip v kasičce dost denárů – jako že je ani zdaleka neměl – stejně by se na tom místě nedalo tolik jídla sehnat. A potom také ta logistika. Distribuce by trvala určitě mnoho hodin. Neřešitelná situace.

Zatímco Filip bezradně zírá do poloprázdného měšce, Ondřej tak trochu do vzduchu bezradně pronese, že je tu jeden kluk a má pět ječných placek a dvě ryby. A Ježíš na to překvapivě kývne:

„Fajn, tak ať se všichni posadí, bude se podávat.“

Když se tedy celý ten zástup posadil do trávy, Ježíš pronesl obvyklou modlitbu před jídlem, která zněla asi takhle: „Požehnán buď Hospodine, Bože náš, králi světa, že vyvádíš ze země chléb.“ Potom chleby rozdával strážníkům a také ryby, každému podle libosti. Když hostina v trávě skončila, učedníci ještě posbírali dvanáct košů zbytků chleba.

Hezké povídání, řekneme si dnes, ale co my s tím? V dnešní blahobytné době je jídla tolik, že se údajně jedna třetina potravin ani nezkonsumuje, ale vyhazuje rovnou do popelnic. Na druhou stranu jsou stále kolem nás lidi, kteří mají hluboko do kapsy jako učedník Filip a jakýkoli dar ve formě jídla má pro ně velký význam.

Například takové potravinové banky jsou pro zástupy seniorů nebo samoživitelek obdobou zázraku, který učinil Ježíš v Galileji. Zrovna včera jsem poslouchal rozhovor s předsedou České federace potravinových bank Alešem Slavičkem, kterého někteří znáte, o tom, jak se potraviny v těchto bankách scházejí. Dvakrát ročně se konají potravinové sbírky přímo v obchodech a kromě toho se najdou lidé, kteří trvanlivé potraviny přinášejí i v mezidobí.

Tak si říkám, že tahle neutuchající solidarita s potřebnými je svým způsobem také zázrak. Možná, že příběh o nasycení zástupů v Galileji má být inspirací i nám v Česku. Stačí málo spojené s osobním nasazením a výsledkem je obrovská pomoc mnoha lidem. Ježíš ostatně při různých příležitostech k solidaritě s druhými nabádal. Obětavá sounáležitost nepochybně patří k jednomu ze základních rysů jeho učedníků.

Na druhou stranu dnešní příběh o nasycení tisíců není jen o solidaritě. Jak jsem se zmínil na začátku, je v něm obsaženo víc, než jen utišení kručících žaludků.

Za Ježíšem šel velký zástup, Ježíš vystoupil na horu, byly blízko Velikonoce, lidé byli zázračně nasyceni. Všechno dohromady to byla vskutku třaskavá směs. Proč? Protože každému, kdo byl tenkrát u toho, celá tahle událost připomínala známý příběh z minulosti, příběh, který si lidé tenkrát stále znovu vyprávěli, příběh, o němž snili, že se zopakuje v jejich současnosti.

Tím příběhem bylo vysvobození národa z egyptského otroctví. Zástup Izraelitů tenkrát z Egypta vyšel pod Mojžíšovým vedením, Mojžíš na hoře Sinaj dostal od Hospodina pravidla pro život celé pospolitosti, a když putovali pouští do zaslíbené země, byli zázračně syceni manou padající zadarmo s nebe.

Wow! Už je to tady! Zástupy s plnými žaludky nabyly přesvědčení, že Ježíš je oním prorokem, o kterém Mojžíš kdysi dávno řekl, že se jednou objeví a bude, stejně jako on, vést lid ke svobodě - tentokrát z otročení Římanům.

Kdo jiný by to mohl zvládnout než právě Ježíš?! Už, už, chtěli provolat Ježíše králem, jenže on se jim najednou ztratil a byl ten tam. Odešel sám zpátky na horu, četli jsme, a večer se společně s učedníky přeplavil zpátky na druhou stranu jezera. Druhý den ho tam zástupy našly a ptaly se, proč jim to udělal. Odpověděl stručně: „Hledáte mě, protože jste se dobře najedli.“

Na dobrém jídle není zas až tak nic špatného, pomyslíme si; proč jim to vlastně Ježíš vyčítá? No protože dobré jídlo, dobré bydlo a vůbec všechno, co činí život příjemným, pohodlným a lehce stravitelným není jaksi vždycky v každé době každému k mání. Křesťanská víra totiž není předně o tom, že se nutně musíme mít vždycky jenom dobře, že budeme žít vždycky ve svobodě a demokracii, že nám nikdy nic nebude chybět.

Víra není způsob, jak si polepšit, ale jak v jakékoli době a za jakýchkoli okolností neztrácet naději.

Ježíš rozladěným zástupům chce říct, že život se nedá postavit na zázacích. Žádný zaručený a nepodmíněný příjem nebude nikdy fungovat. Bez práce a vlastního přičinění se neobejdeme.

Je třeba dohlédnout svým vnitřním zrakem ještě dál, za kulisy tohoto světa, za plné stoly a nacpané ledničky. Tam někde se můžeme setkat s nadějí, která nás neopustí, i když se ocitneme v úzkých a nebude nám do zpěvu.

Oním skutečným chlebem, kterým se máme živit, je totiž Ježíš. Sám se za něj o několik veršů dál označuje. V jeho osobě poznáváme milosrdného a spravedlivého Boha, který si předsevzal být s námi a na naší straně právě tehdy, když je nám nejhůř.

Živit se Ježíšem znamená nechat se inspirovat jeho slovy a činy, živit se Ježíšem znamená sytit se nadějí, protože tam, kde jí dáme prostor, nic není navždy ztraceno.

PeČ

SPCH 28. 7. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)